

KİTABXANADA AKADEMİK YUSUF MƏMMƏDƏLİYEVİN 120 İLLİK YUBİLEYİ QEYD OLUNDU

Yasamal rayon Məktəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində (MKS) M.Ş.Vazeh adına Mərkəzi Kitabxanasında böyük kimyaçı-alim, akademik Yusuf Məmmədaliyevin 120 illik yubileyinə həsr olunmuş «Yusuf Məmmədaliyev: Ödlər Yurdunun fəxri» adlı yubiley tədbiri keçirildi.

Yasamal rayon MKS-inin direktoru, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, Fəxri mədəniyyət işçisi Lətifə Məmmədova Azərbaycanada neft kimyasının memarı olan kimyaçı-alim, akademik Yusuf Məmmədaliyevin tədqiqatlarının SSRİ məkanında və dünyada böyük əks-səda doğurduğunu bildirdi. Akademik iki dəfə Azərbaycan SSR-i Elmlər Akademiyasının prezidenti, SSSR-i Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü seçilmişdir. Yusuf Məmmədaliyevin tarixə qızıl hərflərlə yazılan itxirlərindən, onun rəhbərliyi ilə Azərbaycanda güclü neft kimya məktəbinin formalaşmasından, onunəldi elmi nailiyyətlərini müasir kimya sənayesinin inkişafına tən verməsindən geniş məlumat verdi. O qeyd etdi ki, sintetik kauçukun, «Molotov kokteyli»nin, yüksəkotkənli benzinin itxirası alimnin adı ilə bağlıdır. L.Məmmədova qeyd etdi ki, dahi alim Azərbaycan elminin böyük təşkilatçısı olmuşdur. Onun təşəbbüsü ilə Elmlər Akademiyasının yeni binası inşa edilmiş, Şərqşünaslıq İnstitutu, Əlyazmalar Fondu, Şamaxı Resədxanası, Klinik Tibbi Xəstəxana yaradılmışdır. Ədəbiyyatda nizamişünaslıq istiqaməti inkişaf etməyə başlamış, «Kitabi-Dədə Qorqud» dastanının ölkəmizdə dərinədən öyrənilməsi və Qəbzüstada arxeoloji qazıntıları aparılması haqqında təşəbbüslər irəli sürmüşdür. Bakıda böyük Nizamının möhtəşəm abidəsi ucaldılmışdır. L.Məmmədova məruzəsində qeyd etdi ki, akademik Yusuf Məmmədaliyev tanınmış filosof Heydər Hüseynova böyük dəstək göstərmişdir, XX əsrin 30-cu illərində siyasi repressiyalara məruz qalan dövlət xadimlərinin övladlarının işə qəbul edilməsində

köməklik göstərilmişdir. Şamaxı Resədxanası üçün hazırlanan o zaman dünyada ən böyük teleskop haqqında məlumat verildi və qeyd olundu ki, akademik Y.Məmmədaliyevin çox böyük sayı nəticəsində sözügedən teleskop resədxanada quraşdırıldı. Bu gün Şamaxı rayonunun Pirqulu kəndinin yaxınlığında Şamaxı Resədxanasının ərzində akademik Yusuf Məmmədaliyevin adını daşıyan qəsəbə var və qəsəbədə akademikinin büstü ucalır.

Tədbirdə çıxış edən 225 №-li tam orta məktəbin təlim-tərbiyə işləri üzrə direktor müavini, M.Ş.Vazeh adına Mərkəzi Kitabxananın Fəxri oxucusu, yazıçı, şair, məktəbin nəzdində Kiyak Akademiyasının rəhbəri Zənfəra Nusalova tədbirin təşkilinə görə Lətifə Məmmədovaya təşəkkürünü bildirdi və qeyd etdi ki, bəzi insanların adı daşlara bəzilinən adı isə tarixə yazılır. Yusuf Məmmədaliyev məhz adı tarixə qızıl hərflərlə yazılan şəxsiyyətlərdəndir.

158 №-li tam orta məktəbin kimya müəllimi Gülcün Şıxməmmədova qeyd etdi ki, kimyaçı-alim Yusuf Məmmədaliyevin böyük itxirlərini Azərbaycanın neft kimyası sənayesində inqilab etmişdir. Onun

xidmətləri unudulmur və bu gün də, gələcəkdə də gənc nəsillərə aşılanaq.

M.Ş.Vazeh adına Mərkəzi Kitabxananın Fəxri oxucusu, Dünya Azərbaycanlı Yazılar Qurumunun üzvü, yazıçı Şahzadə İldırım tədbirdə iştirakından böyük məmnunluq duyduğunu bildirdi və Yusuf Məmmədaliyev haqqında heç yerdə olmayan məlumatları əldə etdiyi üçün tədbir təşkilatlarına təşəkkürünü bildirdi.

M.Ş.Vazeh adına Mərkəzi Kitabxananın Fəxri oxucusu, tərcüməçi, şair, publisist Zeynəb Cəmaləddin çıxışında bəzi tədbirlərin əhəmiyyətindən, uşaqların daha çox maarifləndirilməsində və kimya elminə marağının artırılmasında böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğuladı.

Azərbaycandakı Rus İcmasının sədr müavini Lyubov Yakunina bu maraqlı tədbirdə iştirak edənlərə təşəkkür etdi və bildirdi ki, istedadlı alim və tədqiqatçının həyatı gənclərin bu sahəyə marağını artırır.

Tədbirin badi hissəsində 225 №-li tam orta məktəbin nəzdində fəaliyyət göstərən Kiyak Akademiyasının üzvləri 7-ci, 8-ci və 10-cu sinif şagirdləri Nazlı Xasıyeva, Leyla Cəfərova, Murad Məmmədli, Mədinə Mirzazadə, Mövlən Əlizadə, Zəhra Fəracova, Aylın Səfərlı, Mədinə Məmmədaliyeva, Elena Əbdürrəhmanova Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin, şairlər Qadır Hüseynovun, Hüseyn Rəzinin, Vəqif Məmmədovun, Sadiq Xanəliyevin, Əkrəm Məmmədovun akademik Yusuf Məmmədaliyevə həsr olunmuş «Ömür», «Həlal olsun, Vətən oğlu», «İnsanlar, tələsin xeyirxahlığa», «Qorubadı qazarkən», «Nəmərd ölüm sən ayırdı bizdən», «Yusuf Məmmədaliyevin əziz xatirəsinə» şeirlərini səsləndirdilər. 7-ci sinif şagirdi Mikayıl Qasımlı dəm qazından qorunmaq üçün itxira etdiyi «Ağıllı

ev sistemi»ni tədbir iştirakçılarına təqdim etdi. Layihə tədbir iştirakçıları tərəfindən maraqla qarşılandı.

Tədbirdə Mərkəzi Kitabxananın hazırladığı akademik Yusuf Məmmədaliyevin 120 illik yubileyinə həsr olunmuş «Elmə həsr olunmuş ömür», «Tarixə yazılan ömür», hələ 158 №-li tam orta məktəbin 9-cu sinif şagirdləri Zəhra Rəcəbova, Zəhra Tağıyeva, Ayan Kərimli və Məryəm Hüseynova hazırladıkları «Akademik Yusuf Məmmədaliyev — 120» adlı videoçarxları nümayiş olundu.

Mərkəzi Kitabxana tərəfindən hazırlanan videoçarxlarda Ulu Öndər Heydər Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın dünya şöhrətli kimyaçı-alim Yusuf Məmmədaliyev haqqında sətilləri verilmisdir. «Elmə həsr olunmuş ömür» adlı videoçarxda akademik Y.Məmmədaliyevin elmi fəaliyyəti, dünya neft kimya sənayesinin tarixinə qızıl hərflərlə yazılan itxirlər haqqında məlumat verilmisdir və qeyd olunmuşdur ki, akademik Yusuf Məmmədaliyev Azərbaycan neft kimya sənayesinin əsasını qoymuşdur.

«Tarixə yazılan ömür» adlı videoçarxda alim elmin yüksək təşkilatçısı kimi göstərilmişdir və qeyd edilmişdir ki, akademik Azərbaycan dilinə böyük önəm vermişdir.

Birinci videoçarxda akademik Yusuf Məmmədaliyevin ən çox sevdiyi dünya şöhrətli Xalq artisti Bülbülün və tanınmış opera müğənnisi Azər Rəzazadənin ifalarında Asəf Zeynallının «Ölkəm» mahnısı ilə, ikinci videoçarx isə dahi bəstəkar, Xalq artisti Üzeyir Hacıbəyliyin «Koroglu» operasının uvertürası və Müslüm Maqoməyevin «Şah İsmayıl» operasından bir parça ilə müşayiət olundu.

Yubiley tədbirində şair və yazıqlar, ziyalılar, müəllim və şagirdlər iştirak etdilər.

Zəhra CƏBİLİYEA,
Mərkəzi Kitabxananın İnformasiya-resurs şöbəsinin kitabxanaçı-informasiya texnologiyaları üzrə mütəxəssisi.